

НАШ ГОЛОС

Місячник — Видає Асоціація Українців Америки

OUR VOICE - Ukrainian Monthly 133 LAFAYETTE AVE., TRENTON, N. J. 08610

Редагує Колегія: Перейма Євген, Барановський Роман, Борзобіжний Роман, Кузак Дмитро і Шох Фріда. Редакція застерігає собі право скорочувати статті і їх справляти. Коментарі, статті, тощо, підписані авторами, їхніми ініціалами чи псевдами не можуть висловлюють погляди редакції. Не публікуємо матеріалів призначених для преси; есенційно можливе подати короткий висіт або коментар. Важливі заяви, комунікати і повідомлення подаємо в скороченнях.

Адреса Редакції, Адміністрації і Видавництва:.....
133 Lafayette Ave.,Trenton, N. J. 08610
Адреса Асоціації Українців Америки (АУА):.....6810
Highview Ter., Apt. 304, Hyattsville, Md. 20782
Адміністратор: Кузак Дмитро
Річна передплата в Америці 4 долари
В інших краях: різнозартіють 4-ом долларам
Посадиноне члені 40 центів

Рік VI Ч. 3

Березень 1974

No. 3

March 1974 Vol. VI

СТЕПАН ПРОЦИК

Респекту журналістичному слову!

Одною з найкращих метод плекання асуспільних явищ і клік є промовчування їхніх дійсних характеристик і прикривання їх чимсь гарним, захоплюючим, патріотичним, імпазантним. Звичайно, цю роботу серед української громади виконує преса, яка, коли йдеться про її найбільш поширені видавництва, сама стала асуспільним явищем і клікою, що свою шкідливу роботу прикриває імпазантними формами себевиаву.

Преса в демократичних країнах — це фактор, з яким числяться. Вона працює самостійно як незалежний чинник в межах закону і коли переступить кордони об'єктивності, тоді можна заставити її до справлення любого неетичного кроку. Преса в демократичних країнах має таку велику свободу, що безвідповідальним одиницям дуже легко її надужити; але поважніша преса до цього не допускається. Дійсна преса — це високе поняття, у відмінку до тоталітарної преси, яка є лиш вико навцем доручень керуючих державних чинників. Ролі такої преси ніколи не можна надужити; вона завжди правильна, непомильна — і вона є також одним великим надужиттям.

Українську пресу на еміграції, цю під командою естаблішменту, не можна за рахувати до котроїсь із тих двох систем. Вона по природі відповідає всім прикметам тоталітарної преси, а по суті дуже намагається мати велике ім'я і пошану як преса демократична.

Ось в минулому році вона обдарувала громадянство декількома вибухами її журналістичної моралі: — Пригадаймо як зі зустрічі д-ра Лапичака і д-ра Атан. Фіголя з декількома приятелями в Мюнхені вона випустила бомбу про створення не обольшевицької партії, чим кинула п'ятно не тільки на людей, але й на їхні окруження й на середовища їхньої професійної праці; потім була історія із др. Субельним, що, мовляв, відтяв київську добу від історії України, і так кинено чорне п'ятно на людину й /цілево/ на Катедру Українознавства у Гарварді; ми ви читали також, що на останньому СКВУ була "відсутня диверсія і капітулянтські і деї", а це рівнозвучне зі словами І. Кедрина, який у 80-ліття "Свободи" виніс на світло найбільшу її заслугу — її "самостійницькі позиції". Цією реклямою себе як "самостійників" затавровується других, що ними ніби не є і сіється заразу штучного поділу народу, внутрішню гризню, групову захланність і дальші зв'язані з тим наслідки.

Це та висока мораль українського журналізму, на базі якої творяться з'їз-

Думки з приводу однієї академії

Всі культурні імпрези, включно зі Святим 22-го Січня, у Вашингтоні влаштоувало через довгі роки Об'єднання Українців Вашингтону, що є найстаршою і найбільше чисельною громадською установою на нашому терені.

Ці імпрези мали загально-громадський характер і були виявом організованості та соборності нашої громади.

Однак, відколи партійний УЖКА перебрав ініціативу Свята 22-го Січня, все це змінилось і з того часу ця імпреза стала свого рода політичним вічем із обов'язковим англомовним рефератом, невідомо кому потрібним, а від якогось часу і виступом перманентного голови УЖКА. Цього року додано ще і партійно наставлено го промовця в особі В. Біляєва. Він на цій нібито всегромадській імпрезі договорився між іншим до того, що на еміграції є такі середовища, які визнають УРСР як українську державу і саме вони хочуть відполітизувати українське громадське життя. У протизагу промовець підкреслив заслуги президента в екзилі УНР, який разом з провідником ЗЧ ОУН станув на сторожі української політики.

Правдом є, що подавляюча більшість нашої спільноти у вільному світі має досить політиканства і партійництва та тужить за об'єднаною сильною громадою, яка садинок може бути поміччю українським патріотам у підсоветській Україні. Хочуть вони того не тому, що вони є советофілами, як на це недвозначно натякав промовець, ображуючи цілу громаду і присутніх на залі громадян, але тому, що це політиканство принесло більше шкоди, ніж користи українській справі. От хоча б навести акцію Добоша або приписування культурним діячам в Україні націоналізму для їх жорстокого переслідування. Громада також добре знає, скільки панове Лівицький і Стецько помагали рухові спротиву в Україні. Добрі патріоти є тої думки, що не розполітикована, але об'єднана українська громада, яка завжди стояла і стоїть непохитно на базі самостійності й соборності України, є найкращою підтримкою українським патріотам в Україні і поза нею.

Ці настрої громади дуже добре відзеркалив Другий СКВУ, який підтвердив, що українська еміграція має досить політиканства і партійницьких зговорів і шукає правильних шляхів помочі Україні.

Постає питання - чи такі партійні імпрези можна називати всегромадськими, як це виразно було написано на програмках, і відкликатися до патріотизму громадян, чесних громадян, щоб брали в них участь.

Вважаю, що тільки сильно об'єднані громади є запорукою сили української етнічної групи, а тим самим і базою помочі українським патріотам у нерівному бою з московським імперіалізмом. Організатори Свята руководилися не так загальногромадським добром, як більше партійним інтересом.

На засіданні Головної Ради УРСовуз, як подано в протоколі, Забродський і Іванців піднесли справу упорядкування ідиосин до УЖКА. Видно дискусія не давала

якогось позитивного висліді, бо на внесення Корбутяка, підтримане Коновалом, припинено її без ніяких конкретних вислідів.

ди на СКВУ, відбуваються конкурси, одержуються премії, відбуваються балі преси. І поведуть туди "батьки народу" своїх дочок, щоб їхнім молодечим чаром прикрити гріхи старих політичних трутнів.

Сама критика без діл ніколи не знайде загального схвалення. Тому за критикою повинна завжди знаходитись конструктивна думка. І вона є. За професією та практикою існує певна кількість журналістів, які не годяться з існуючою в СУЖА мораллю. Вони уважають, що більшість зорганізованих там журналістів не виконують своєї праці згідно з об'єктивною етикою і для добра читача. Вони працюють у різних журналах, але не мають свого клубу і балів для себе не справляють. По ра зорганізуватися тим людям пера, що розуміють журналістику як високу етичну і відповідальну професію, і для глибокого контрасту сучасному СУЖА поставити організацію для сторожі, плекання й респекту публіцистичного пера-слова. Бо коли народ не чує їхнього голосу, то завжди плескатиме тим, котрі йому накидають

Мої зв'язки з К. Панківським

Хоч я кінчив студії у Львові, де перебував тепер небіжчик д-р Кость Панківський, то перша моя стріча із ним була в Криниці на Лемківщині під Краковом у часі німецької окупації Галичини. Було це у віллі /мотилі/, звана "Ф а р и с", якою тоді адміністрував Дмитро Паліїв. Його, як бувшого провідника Фронту Національної Єдності, німецькі політики /пригадую собі тепер тільки ім'я д-ра Курца/ постійно безуспішно намовляли до співпраці, тримаючи рівночасно під оком, щоби нікуди не переносився. Там у нього часто сходилися наші тодішні політики демократичного напрямку і дебатовали самі, а часом із німцями, як вийти із тої війни. І от одного разу, коли в таких нарадах брав участь К. Панківський, тодішній голова УЦК, як заступник д-ра Кубійовича, голови Українців на ціле Генеральне Губернаторство, ставили йому присутні різні побажання й домагання, які він мав передати фактичним правителям Галичини - німцям. Він, як казали, умів хартом і пів хартом сказати німцям в очі всю гірку для них правду. А між ними були там тоді при владі і порядні німці, то вони його за те й любили і в багатьох випадках слухали. Він самотній тоді мав можливість ратувати багато людей із біди.

В Німеччині на еміграції не мав я із ним ніякої стрічі. Щойно в Америці, коли я заініціював і з проф. Мазепою, тодішнім головою Вик. Органу УНРади, усталив назву Товариства Прихильників УНРади, а д-р Панківський вів пропаганду за виданням книжки про Петлюру - ми знову увійшли зі собою в частіший контакт.

Дальший і ближчий контакт мали ми вже, чи влиство й далше, із М. Шлемкевичем у видавництві "Ключі", де він був головою Надзірної Ради /Ради Директорів/. Тут по смерті Шлемкевича мали ми між собою і невеликі непорозуміння, головню на тлі напрямку "Листів до Приятелів". Але з упадком "Листів" ми далше жили зі собою близько і сердечно. Одних вакацій він перебував з родиною в моїм домі в Черчу.

В тих часах по 6-ій сесії УНРади, коли завдяки розгорнутій акції д-ра Фіголя авторитет і сила цієї інституції йшли вперед, він був як заступник Фіголя, голови ВО УНРади, керівником помічників членів ВО на Америку. Коли усунено /не законно/ з голоства ВО д-ра Фіголя, якого він дуже шанував, знаючи його з праці ще в Галичині, він скликав своїх співпрацівників ВО і разом із ними поступово подавалися до димісії. Спадок авторитету Нац. Ради він дуже болючо відчував. Він, один із небагатьох, не вірив у поправу ситуації на 7-ій сесії УНРади. Він занадто добре знав людей, що взяли керму ДЦ УНР у свої руки.

Перед 6-ою сесією УНРади всі партійно-політичні фракції просили його прийняти кандидатуру на президента УНР. Я особисто вживав різні прерізні аргументи для його згоди - померте як президент і як такий будете історичною особою більшого значення. Нічого не помогло. Він не бачив можливості в тій ситуації повести до кращого, те оточення було б його скоро загнало до гробу. Не-приняття цього почесного титулу не була його скромність, як це сказав на похоронних поминках ред. І. Кедрин. Ця скромність, хоч він справді скромним був, не перешкоджала йому стати провідником цілої Галичини за німецької окупації.

До "Нашого Голосу" д-р Панківський ставився дуже прихильно; ніколи не прикидав чека меншого як на \$ 10.-. А що мав звичку ще з часів видавання тижневика "На Чужині" в Німеччині часто радитися в різних справах мудріших, старших і більше досвідчених людей, то я часто радився його /звичайно телефонічно/ в багатьох редакційних справах, а головню в справах коментарів. Він радо ділявся своїми поглядами і радив - а то так поставте на один цент вище, - коли йшло про насвітлення справи чи людей.

На з'їзд Асоціації обіцяв приїхати - але не сидіти за нудним почесним столом, а тільки, як казав, десь зі заду в товаристві молодих веселих людей. Та на жаль не склалося, бо саме тоді мав реферат на святкуваннях НТШ.

В листах зі своєї останньої подорожі до Європи писав про свої розмови і зустрічі у веселому тоні, як це була його звичка. Той веселий настрій не покидав його аж до смерті. По кількох разів дзвонив на наради застав я його вдома. Ве

Вечір в пам'ять І. Багряного

29. грудня 1973. р. в Ню Йорку, в Українському Інституті Америки відбувся Вечір для вшанування пам'яті українського письменника і політичного діяча Івана П.Багряного з приводу 10-их роковин його смерті.

Ініціатором ушанування була Головна Управа ОУРДП. Спонсорами вечора були Об'єднання письменників "Слово" і Громадський Комітет у складі: М.Воскобіїни-ка - голови Комітету, М.Байлової, Й.Гірника, А.Гудовського, В.Жовніра, Р.Ільницького, М.Давриненка, К.Паньківського, Д.Рева і Г.Шерей. На вечір прибуло більш сотні українців з Ню Йорку й околиць, переважно нової еміграції.

Доповідь "Іван Багряний - політичний борець зброєю слова" прочитав голова УРДП В.Гришко. В яскравому викладі доповідач показав, що в постаті І.Багряного поєднувались талановитий поет і політичний діяч. Хист поета був у нього політичною зброєю борця за долю свого народу. Доповідач навів епізод із книги Д.Смолича, як він зустрів І.Багряного після повернення його із заслання. Іван Багряний прочитав йому з пам'яті цілу поему створену ним на засланні. Цей поетичний твір - пише Смолич - переконав його, що Багряний є остаточно сформований ворог комуністичного режиму.

Наступним доповідачем мав бути проф.Г.Костях на тему "Слово про поета", але він передав належний йому час для виступу проф. М.Чубатого. Проф.Чубатий розповів про те, як у 1945 чи 46 році в ЗСА було отримано памфлет Івана Багряного "Чому я не хочу повертатися на ріднину?". Будучи редактором "Українського квартирантика", негайно розпорядився перекласти памфлет на англійську мову та надрукував його в "Квартирантику". Проф.Чубатий ознайомив з памфлетом провідного соціалістичного і унійного діяча Нормана Томаса і деяких визначних американських публіцистів і вони використали свої впливи, щоб памфлет дістався до тодішнього президента Г.Трумена. У висліді президент Трумен відмінив примусову репатріацію емігрантів до СРСР.

Оскільки, виступ проф. Чубатого був короткий, проф.Костях мав ще можливість подати свої ефективні й актуальні зауваги і висноження. Він пригадав зустріч свою із І.Багряним після повернення його з Сибіру і висловив припущення, що вірш-поема, деклямований І.Багряним Смоличеві був "Золотий бумеранг". Також проф. Костях згадав два твори І.Багряного, що були перекладені на інші мови і здобули позитивну оцінку фахових критиків.

На закінчення відбулося читання творів письменника. Відомі артисти українського театру Лариса Кукрицька і В.Лісняк прочитали два вірші й уривок з "Розгрому" І.Багряного, а Л.Майстренко продемонстрував записані на магнітофоні уривки з "Саду Гетсманського" про родину Чумаків у виконанні Олімпії Добровольської і Йосипа Гірника.

Шукайте передплатників для "Нашого Голосу" серед сусідів і знайомих. Вони будуть Вам влячні за пораду.

Солженіцини по дідові українського по
ходження, як подають. Сам він пише, що
народився на Юге России. Отак то наші
люди пропадають.

рнув зі шпиталю, про який я не чув. По короткім представленні його хвороби сказав - Кузик, виписіть мене вже зі свого адресара. Я цього серіозно не брав, але на всякий випадок то я, то моя жінка, дзвонили до нього часто, за що він дуже дякував. При таким одним дзвоненні, коли слабість не дозволяла йому самому відповідати на телефони, відповів його свояк, інж. Пеханський. Почувши, що це я, казав подати собі слухавку. З його голосу пізнав я, що тут справді є біда. Казав, що щерз мусить поїхати до шпиталю. І поїхав, але з нього вже не повернув.

Його похорони були величними. Громадянство належне вшанувало цього незвичайного патріота. На поминках різні громадники підносили його різні заслуги, про що писала преса. Особної уваги заслуговує слово д-ра Ст. Вороха про написання д-ром Панківським трьох великих книжок, цінних споминів, про що наша щоденна преса не згадувала.

На призначенні й подяку заслужив собі Владика Мстислав, що разом із кількома своїми священиками прилучився до пороховних обрядів і в церкві-пам'ятнику у рядив урочисті відправи та сказав прощальне слово.

кратичної партії. Тільки найбільш розумні і промишлivi вже тоді побачили у тому зав'язку тиранії, увесь пізніший хак більшовицької системи зраз з її терором, тюрмами, концтаборами та масовою голодовою смертю. Але для кожної пересічної людини, яка знає де що з історії і вмiє дивитися одвертими очима на явища сучасності не може бути жадних сумнівів у тому, до чого змагає ЗЧОУН.

Один з лiдерів тої групи сказав раз, що їхня організація в організації — кому відомішні діїшли до перфекції. Можна з тим погодитися з додатком, що та перфекція полягає в застосуванні засобів тоталітарної контролю, які розвинули інші. Коли студіювати історію більшовицької партії від її скромних початків аж до сьогоднішнього дня, то не можна не завважити, що більшовикам забрало багато часу, експериментування і боротьби заки вони удосконалили і довели до перфекції засади і засоби контролю партії над суспільністю, при чому не забуваймо — вони мали таких геніальних тактиків, як Ленін і Сталін. Група ЗЧОУН є в кращому становищі. Вона може користуватися готовими зразками, які розвинули інші тоталітарні партії, в першу чергу більшовики, фашисти і гітлерівці. І тут одне із джерел їх, вірно, хвилювого успіху.

Чи не переборщення це? — може запитати скептичний читач. Можна б привітати той скептицизм, бо скептицизм це ознака відпорності на фалшиву пропаганду та одна із прикмет критичного думання; тимто він являється союзником свободи.

Але пригляньмося зновух фактам нашого громадсько-політичного життя. Тільки найнiйш може не бачити планових, послідовних і безоглядних намагань ЗЧОУН узяти під контроль і підпорядкувати собі усі ділянки нашого громадського життя. Робить це двома випробуваними методами усіх тоталітарних формацій — шляхом проліферації і шляхом інфільтрації.

Тактика ЗЧ ОУН - Проліферація

Проліферація — це творення шораз то нових товариств, які стоять під вишкочним контролем партії. Це т.зв. фронтіві організації. Вони, як і уся методика і тактика тоталітизм є комуністичним винаходом. Комуністи залюбки ініціювали і творили т.зв. народні фронти, що мали за завдання організувати споріднені під деяким оглядом елементи, але такі, що прямо до комуністичної партії не хотіли належати, або навіть відносилися з підозрою до домінації комуністів. Щоби їх не відрутити, але знові використати, контролю над ними ведеться засекречено. Крім того форма народного фронту мала творити платформу для альянсу з лівими демократичними партіями — соціалістами, тощо, очевидно на ґрунті нібито спільних класових інтересів.

Дослівно ту саму функцію виконує в нас т.зв. Визвольний фронт, що служить фасадом для партії, а рівночасно трансмісійним пасом через який іде контроль нашого громадського життя партією. Протягом довгого часу група ЗЧОУН зуміла зорганізувати доволі імпонуючу серію таких фронтівіх організацій, що творять внутрі українського суспільства своєрідну імперію. Побіч основної партійної побудівки, ООЧСУ, маємо тут партійні організації жіноцтва, молоді, студентства, комбатантів, культурників, а навіть партійні народні школи і банки-кредитівки. Останньо мали ми змогу спостерігати завершення тої побудови у світовому визвольному фронті, непомилна ознака, що лідери ЗЧ мають у плані дальшу посилену акцію спрямовану на українську спільноту на чужині.

Тактика ЗЧ ОУН - Інфільтрація

Однаке самої проліферації замало, щоб остаточно підкорити собі все громадське життя, а головне, опанувати його централю. Для того потрібний був ще інший метод, другий метод — інфільтрація, тобто висилання свого членства та симпатиків в інші, загально-громадські організації з метою досягнення на них впливу та підкорення. Цей метод застосовано також доволі успішно на американському терені з головним спрямуванням на асекураційні союзи з кінцевою метою перебра-ти в свої руки централю, координуючу і репрезентативну організацію УККА.

Багатослів'я на фоні політичної бездіяльності (до відвідин М. ЛІВИЦЬКИМ АВСТРАЛІЇ)

Саму ідею, відвідати Україна в австралії хоч раз за 20 років, представником уряду УНР в екзилі, треба вітати. І хоча приїзд Президента до австралії припав на час, коли популярність екзильного уряду УНР є на найнижчому poziomі, з часу існування, все ж чимало людей чекали на нього. Мотив виставлявся, переважно, такий: «ми не йдемо зустрічати М. Лівичького як особу, ми будемо зустрічати титул Президента в екзилі». А загалом аудиторію для М. Лівичького в Австралії роблять бандерівці.

Під час відвідин Президентом редакції «Українець в Австралії», де розмова точилася понад дві години, між іншими були й такі питання:

Чи не думаєте Ви, що визнання титулу «голови останнього українського уряду» за паном Я. Стецьком, означає визнання легітимності того уряду і перекреслює легітимність і потребу існування екзильного уряду УНР? Відповідь була багатослівна, на 20 хвилин, і зміст її був такий: уряд УНР був правий уряд, обраний Всеукраїнським Трудовим Конгресом. Уряд Я. Стецька — революційний уряд, який не був і не міг бути законним урядом України, тому легітимність залишається за урядом УНР.

На питання: зважаючи на те, що УНРдіє лише одно середовище — УНДІС, з дуже дрібними, без жодної ваги, відзнаками, від інших середовищ, чи приступлення до УНРади ОУНр буде актом консолідації, й фактом між УНДІС і ОУНр? Президент відповів, я підписував «становище до подій в Україні» з рамен УНРади, а не з рамен УНДІС, і тут же додав, «хоч і не всі в УНРдіє прийняли те становище з ентузіазмом».

На питання: що примусило Вас зробити таку кардинальну переорієнтацію ваги і значення т. зв. акту 30. червня 1941 року, адже ваша оцінка того акту в минулому і тепер є протилежні? Прямої відповіді на це не було, але М. Лівичький 20 хвилин говорив про патріотизм і відданість ОУНр ідеї самостійної України.

На одному з прилюдних виступів М. Лівичького в Мелбурні, йому було поставлено таке питання: газета «Мета» твердить, що вона є єдиний друкований орган, який стоїть на становищі державного центру, а в минулому УНРади тішилася підтримкою біля 10 пресових органів, чим поясните такий драстичний спад підтримки пресою, вашого екзильного Уряду? Президент відповів: то «Мета» написала так собі, (виходить неправду), але нас підтримують, «Свобода», щоденник «Америка» і інші пресові органи.

В доповіді на згаданій зустрічі, М. Лівичький заявив: «є політичні середовища, які вважають УРСР продовженням УНР», а на питання: «які середовища так вважають», відповів «нема таких середовищ, але два професори, прихильники ОУНр написали те в енциклопедії українознавства». Чи така плутанина

робить честь, «безсторонньому» президентові?

При кожній нагоді і без неї, М. Лівичький підкреслює нагадував про виступ Пана Гайвеса в газеті «Українське Слово», з позитивною оцінкою плінованого приступлення до УНРади, середовища ОУНр, але ніразу не згадав про заклик ПУН який появився в пресі і в якому цілий провід ОУН, а не лише одна особа з нього, звертається до всіх політичних організацій і до президента зокрема: «вдбути спільну нараду, на якій можна було б устатити шляхи й засоби привернення внутрішнього миру й консолідації» та звертається до теперішнього Державного Центру: «припинити деконсолідаційну політику виявлену на 7-й Сесії УНРади в Лондоні. При вській нагоді Президент жалівся на відсутність фінансових засобів, що «унеможливує розгортання праці уряду» говорив про бідність, в якій доводиться працювати йому і працівникам уряду. На питання: чи думаєте ви, що спільці УНДІС і ОУНр, буде протиславлення інша спілка з усіх середовищ, що є поза УНРадою? Відповів «така спілка можлива, але то від нас залежить». Зустрічаючись з Президентом, слухаючи його довгі промови перенасичені патріотичною фразіологією без найменших вказівок на конкретну працю самого уряду, слухаючи його плутани, часто цілком безвідповідальні, відповіді й переконався, що характеристика президента подана «Українськими вістками», «Українським словом», пресою ОУНр, виступами представників УНДІС в основному є правильною. Президент за своїм характером, своєю жадобною до одноособової влади, не є особою, яка здатна «привернути внутрішній мир і консолідацію» серед політичної еміграції. Приступлення ОУНр до УНРади треба вітати, але з усіх наставлень президента, які я міг спостерігати під час його перебування в Мелбурні, виглядає, що те приступлення не буде «завершення консолідації», а лише поглиблення розбиття.

Я. ГВОЗДЕНЬКИЙ

«Українські Вісті»

Заблудний президент

Так можна сказати про през. Лівичького. Зайшов вже так, що не голен зійти. Має кількох соратників, по яких і генералів і хаден з них не береться витягати його з беду. Пробує вийти сам. На 4 сторони білого друку видає висношення до членів УНРади, ВО і Представництва УНРади /кажуть, що члени Сед. Парції і ОУНр не дістали/. На початку подає, що від деяких своїх має негативний відгук на домову зі Стецьком і на свою промову на СКВУ. За причину свого поступку подає бездіяльність партії приналежних до УНРади, членів УНРади /за вийком пані М. Бек/, агітацій т.зв. опозиції та катастрофічний брак фінансів, через що треба було поважно думати про майже повну ліквідацію центрального апарату ДЦентру. Чому ж пан президент не передбачив цього передже, на що звертали йому увагу? І от зачав шукати і просити бандерівців, які висунули до маганя відносно 30. червня.

І ще одну причину знайшов президент: СКВУ готовив повну ізоляцію, якщо не ліквідацію ДЦ УНР, бо дехто зі СКВУ пропонував створити контакт-не політичне тіло та допустити із при

вітами на СКВУ попри націоналістичні і гетьманські середовища також репрезентантів демократичних партій і середовищ. Не поминав тут Лівичький і мельниківців, бо і вони «готовили 'кінець' для ДЦентру». Як здороводумарчий чоловік може повірити, щоб не писав чоловік із титулом президента? Щось небувало!

Далі виправдує зміст декларації. За довжелезності не відповідає, бо «Ніякі намови і дискусії не допомогли». Ах тут знайшов гідного собі партнера. Мав рацію наш Добрий Вітер, який писав, що ах пані Слава дасть собі із президентом раду. Мусів прийняти та кож ствердження, що Стецько є /тепер/ головою Державного Правління, а не бувший. Означення 'бувший' про тивна сторона відкинула. Дальші висношення придуть.

Загальні Річні Збори "Української Громади" у Філадельфії при 23-ій і Бравн вулиці відбулися дня 9. лютого цр. зі звичайним порядком нарад в присутності 30 членів. Звіти виказали дальший спадок членства і приходів. Десять літ назад було тут около 250 членів, сьогодні є около 40 членів. Колись брутто-зиск був \$ 50,000.- річно, а сьогодні є 27 тисяч дол.

Найбільшою проблемою зборів був вибір Управи. Треба було одну годину просити декількох, щоб прийняли кілька функцій. Це означало, що майже ніхто не був заінтересований долею своєї громади.

Щоби такий стан зрозуміти, треба пригадати, які причини вплинули на це. Ця українська громада існує від 1917. р., а з приходом нової іміграції сильно зросло її членство. І тому власні доходи зростали до 50 тисяч дол. річно. Але ці гроші були рівночасно і нещастям, бо партійні провідники рішили перебрати цю громаду у свої руки. І в 1961. році перебрали її і найперше усунули із управи старих іммігрантів, а пізніше і нових, які не належали до їх партії.

Вислід партійної боротьби показався вже в 1963. р., коли брутто-дохід упав до \$ 35,700.-. Від цього року до сьогодні доходи постійно падають і на цих зборах були думки зліквідувати громаду. Такий є наслідок партійної роботи у фінансовій інституції. Одно цікаве явище можна заважити, що партійні лідери, що колись перебирали цю громаду, як, прим., д-р Скальчук і п. Казанівський вже 2 роки підряд не прийшли на загальні збори; не хочуть бачити наслідків своєї праці і не хочуть слухати докорів членів, що ще там остали. А може не мають часу йти на Збори Громади, бо перший є головою Відділу УККА, а другий ухитрився стати головним секретарем "Провидіння".

А тепер постає питання, чи доля тих установ, які вони перебрали, не буде такою самою, як доля "Української Громади". Будучність покаже. Але можна вже передбачувати, що вони й тут будуть відстрашувати членів, а як не стане грешей, то й самі повтікають.

ОРГАНІЗАЦІЙНА СІТКА КУВПДумки

Дня 20. грудня 1973. мр. в Мюнхені відбулося чергове засідання Тимчасового Секретаріату Конгресу Української Вільної Політичної Думки /КУВПД/, на якому д-р А. Фіголь, голова Секретаріату, звітував зі своєї поїздки за океан в місяцях жовтні і грудні цього ж року. Він поінформував про перебіг II Скву в Торонті, як також про організаційні заходи для створення тимчасових Крайових Секретаріатів у трьох країнах: Канаді, Америці і Великобританії.

Натепер діють такі Тимчасові Крайові Секретаріати КУВПД:

Торонто /Канада/ - М. Валер - голова, І. Дубилко, М. Малецький, Б. Підгайний, О. Тарнавський, О. Яворський - члени.

Нью Йорк /Америка/ - В. Жовнір - голова, М. Воскобійник і Р. Ільницький - члени.

Лондон /Великобританія/ - С. Онисько - голова, А. Бондаренко, М. Дмитрин і М. Добрянський - члени.

Д-р А. Фіголь брав у часті у II З'їзді Асоціації Українців Америки в Неварку 24. листопада 1973. р. і мав ряд доповідей: Вашингтон /28. XI/, Торонто /2. XII/, Нью Йорк /8. XII/, а далі Лондон /15. XII/ і Бредфорд /16. XII/ у Великобританії, та в Мюнхені /28. XII/ - на тему "Проблеми української діаспори на тлі другого конгресу СКВУ".

У Торонті д-р А. Фіголь і проф. П. Потічний доповідали на студійному семінарі КУВПД. Д-р Фіголь на подану повисше тему, а проф. Потічний про "Рух спроти ву в Україні". Доповідь д-ра Фіголя появилася в січневім числі "Українського Самостійника".

Секретаріат КУВПД в Канаді підготовляє вибране із доповідей студійних семінарів конгресу англійською мовою, передовсім для тих громадян, що недостат-

Крайовий Комітет УНДО в ЗСА відбув у вівторок 5. лютого ц.р. в Нью-Йорку своє чергове засідання, на якому побіч біжучих справ ухвалено "Тимчасовий Правильник" як формальну базу для дальшої діяльності. Одним із замітніших постанов цього правильника є стаття перша, яка звучить:

"Метов УНДО є вести суспільно-політичну діяльність, спрямовану на досягнення державної незалежності й соборності українського народу, на впровадження демократичних, народоправних ідей та на здійснення політичної й соціальної рівності та справедливості".

Із статтею першою тісно лучиться пункт "б" статті другої: "УНДО співпрацює тісно з різними видами національного життя, суспільного і політичного в загально-національній проблематиці, всебічно підтримуючи ідей всенациональної консолідації".

Обидві вище наведені постанови не являються в цьому випадку пустими фразами запозиченими з політичного лексикону або енциклопедії. Так УНДО як і його попередниця по назві українська Національно-демократична Партія постійно трималися тих напрямків в практичній діяльності. Організуючи українське народне життя у всіх його видах під австрійською і польською заїманщинами народні демократи ніколи не претендували на монополію по мимо того, що у всіх виборах здобували більше голосів /і мандатів/ як усі інші українські партії разом. Організуючи в 1918-ому році уряд державних секретарів ЗУНР в Станиславові народні демократи, хоч мали абсолютну більшість у тодішній Українській Національній Раді, заняли для себе тільки чотири пости, два віддали радикалам, а чотири безпартійним. Соціал-демократи, хоч запрошені, відмовилися від участі в уряді. На всякий випадок національні демократи ніколи не проголошували менше чи більше "блискавчого відокремлення". Таку саму стриманість у вимогах на репрезентацію й мандати УНДО виявило при творенні Української Національної Ради на еміграції в 1948-ому році в Німеччині.

В персональній складі Крайового Комітету в ЗСА наступили зміни: Інж. Дмитро Кузик переобтяжений громадськими обов'язками зрезигнував з головства і його місце заняв дотеперішній заступник голови мгр. Василь Жовнір. До складу Комітету кооптовано на позицію скарбника п. Івана Голуба, так що відтепер Краєвий Комітет УНДО в ЗСА буде діяти в такому складі: голова - Василь Жовнір, секретар - Євген Перейма, скарбник - Іван Голуб, члени - Дмитро Кузик і Осип Утриско.

"Світло" за грудень: Про виступ Лівницького і Стецька на СКВУ пише о. Курпранець так: "Другим фактом, про який повинні пам'ятати наші народні провідники, це те, що нагоду, яку вони діста-

ли, щоб скласти 5-10-хвилинний привіт, не сміють перетворювати на свою пропагандивну арену, виголошуючи довжелезні промови, ..."

Президент це не є ДЦ УНР!

нью володіють українською мовою. На нарадах в Нью Йорку вирішено підготовляти першу пленарну сесію КУВНД.

Звітодавець ствердив велике зацікавлення громадськості дією КУВНД, що послылося після II конгресу СКВУ, на якому прийшло до виразної поляризації українських політичних груп у діяспорі: На визнаванні ідеологічної монопартійності це нтру Стецько-Лівницький і визнаванні демократичного правопорядку в українським громадським і політичним житті. Діяльність КУВНД сприяє посиленню демократичної бази.

В Мюнхені відбулися наступні семінари КУВНД:

Дня 21. грудня 1973.р. - "Собор нездійснених сподівань", доповідач о. д-р М. Коржан.

Дня 28. грудня 1973.р. на вище згадану тему говорив д-р Фіголь.

Дня 1. лютого 1974.р. - "Чому II СКВУ вже тепер засуджений на зовнішньо-політичну невдачу?", доповідач ред. Зенон Пеленський.

Відпруження, яке тепер настало між Вашингтоном і Москвою, довело до того, що Москва має вільну руку маневрувати своїми сателітами і розправитися із своєю внутрішньою опозицією. "Третій світ" на чолі з Китаєм починає набирати чораз більшого значіння у порушенні того "затишшя". Про цю справу появилася стаття у щоденнику "Свобода" /12 січня 1974/ Автор статті К.Крупський пише:

"Як не дивно, але правдою є те, що тепер московський імперіалізм є чимраз більше засуджуваний комуністичними країнами. Демократії Заходу уважать жертви того імперіалізму "внутрішньої справи" модерної московської імперії. З цього зовсім логічно випливає, що як довго триватиме вирішування світових проблем теперішніми надпотугами /автор має надумці тут Москву і Вашингтон - завв. ред. "Н.Голосу"/, так довго український нарід буде "негально" позбавлений людського права володіти собою.

"Українські політичні круги на еміграції мусять мати це на увазі... Можливо, що то було на часі як деякі наші політичні круги шукали зв'язків з Чанкай Шеком, але яким відрядним і корисним для української визвольної справи було б те, коли б тепер знайшлися й такі, котрі для визволення України шукали б зв'язку навіть з режимом Мао. Нехай це будуть українські соціалісти чи комуністи, але мені здається, вони не поклали б тям української справи, а навпаки, вони дали б доказ того, що українська нація, таксамо як і всі інші народи, хоче жити незалежним політичним життям".

На мовні теми

Куток Любителя Мови замінюємо на рубрику п.н. "На мовні теми". Бо в такій рубриці можуть писати любителі і мовознавці та інші зацікавлені. Навіть мовні русофіли.

Пишучи про новий "Словник-Довідник", виданий в Києві за відповідальною редакцією М. Хвостобреха, В. Чапленко пише, що укладачі словника не могли обійтися без букв *г* і *і* такі ввели її до словника, через що певною мірою допустили до шкід. Дещо більше трудно було авторам словника виторгнути від Білодіда, який тисне до узгодження нашого правопису із російським. Отак буква *г* дістала поміч і тамтої сторони. Коби це бодай трохи вплинуло на еміграційних русификаторів. Цей зворот із буквою *г* треба мабуть завадити проф. Яр. Рудницькому, який вніс до Об'єднаних Націй офіційний протест проти ліквідації цієї букви, залучивши книжку із понад 1000-ки українських слів, що починаються на цю букву з зазначенням, що це є кілька тисяч слів, із буквою *г* в середині слова.

Нам приятель ЯрЗа з Елізабету прислав нам кілька заввагмовного характеру і ніхче з П.С. пише так: "А ще до тих справжніх мовних справ, що це мало б бути? Про об'єкти синтаксис української мови, чи про основні риси композиції і структури інформаційного тексту, про і

сторію розвитку чи культуру мови? Я думаю, що ціла низка дуже важливих мовних питань аж ніяк не надається на те, щоб їх обговорювати на сторінках суспільно-політичного місячника, маленького формату в додатку. Може більше підходило б щось у роді "мовної клініки", де б компетентні люди, на прикладах з нашої преси, вказували, як не треба, а як треба писати. Це могло б бути живе, актуальне, практичне і, до деякої міри, - вишкільне...."

Тут автор має багато рації. Але нам не ходило і про цю "мовну клініку", бо і вона може відстрашувати людей від писання. Нам ходило про здержання русифікації мови, головню через викидування, чи замінювання букв *г* на букву *г* за іструкціями Москви. Показується, що за кілька місяців нашої остороги нічого не поправилось в українській журналістиці. Навіть такий донціонаціоналістичний "Клич Нації" пише еміграція, інтелігент, тощо. А "Свобода" навіть ім'я свого давнього редактора Минуги змінила на Минугу. Коли б так старенький міг встати з гробу та взяти палицю і прийти до редакторів - може тоді це щось помогло б.

Як справа стоїть дотепер, то ми будемо триматися лінії, виложеної в "Кутку Любителя Мови" в числі 1/74 "Нашого Голосу", що годиться з напрямним статті "На мовні теми", друкованої в цьому журналі "Слово на Сторожі", а передрукованої в "НГолосі" ч.7/73.

Селянська Партія розчарована

В попередньому числі "НГ" повідомляли ми, що секретар Президії Національної Ради, Юр. Семенко, виступив прилюдно проти крутих самовільних ходів презид. Лівницького. Перед нами маємо "Новий Шлях" зі статтею Семенка п.н. "Ще до кризи в УНРаді" з під наголовком "За чароване коло кризи". В довгій статтію дає демо з історії, думки В. Доленка яким повинен бути ДЦ УНР, про працю під полк. П. Сумарокова, яку тепер. режим УНРаді зігнурував, а його самого відсунув, і тям подібні справи. Тут подаємо тільки його кінцеві висновки:

Опозиція твердить, що винуватцем непринадного кризового становища ДЦ УНР головним чином є президент УНР в екзилі М. Лівницький. В усьому, мовляв, було помитне його бажання пробратися на вищу посаду, а тепер за всяку ціну утриматися на ній. Не збираючись застановлюватися докладно над цим твердженням, можна з повним правом сказати, що не всі дії п. М. Лівницького сприяють зростові його авторитету як людини і як президента УНР, бо воно розраховані переважно лише на розголос, а не на вирішення наявних проблем. Підписана ним, як президентом УНР, і п. Я. Стецьком, як головою Українського Державного Правління, декларація підтверджує висловлену вище думку і свідчить про брах далекозорості. Формально беручи, декларація має створити платформу для повороту ОУНб до УНРаді — ідеологічну спільність. ОУНб, як співзасновникова УНРаді, двері до ДЦ УНР завжди відчинені. Проголошена декларація вказує, що ОУНб на в'язала п. М. Лівницькому

свої умови, які він підписав, не порадившись ні з членами президії, ані з комісіями УНРаді. Президент УНР зрікся від зобов'язань української демократії, які були досягнені героїзмом і кров'ю українських патріотів у боротьбі проти німецького нацизму і російського комунізму під прапором УНР в Українській Повстанчій Армії. Підписавшись під твердженням п. Я. Стецька про УГГА, підпорядковану УГВР, п. М. Лівницький став тим самим проти УГГА на чолі з Т. Д. Бульбою. Бо реченням, що була створена це в час, коли діячі Українського Державного Правління колаборували з німецькими нацистами, і діяла за участі уряду УНР і його полководців, політиків різних протигітлерівських поглядів, на яких брах співробітництва з УГВР полювали, щоб знищити.

Остання декларація президента УНР — підстава для до консолідації, а до капітуляції, джерело нової кризи.

Юр. Семенко,
Член УНРаді від СЗСУ —
Селянської Партії

І ЦЕ І ТЕ

Торонтонське об'єднання українських православних церков в Деклярації виглядає так: "Собор Єпископів і Представників Вищих Церковних Управлінь трьох Українських Православних Митрополій, а саме, — УПЦ в США, УПЦ в Канаді та УАПЦ в Європі, що відбувся 1-го листопада 1973. року в Торонто, однодушно стверджує, що ці Митрополії становлять одну Українську Православну Церкву у вісьмому світі, зовнішнім виявом чого являється Собор Єпископів і Представників Вищих Церковних Управлінь згаданих Митрополій, який відбувається щонайменше раз до року, або в міру потреби". На дежить вірити, що це є остаточним докнаним фактом. При цім треба підкреслити, що в нарадах брали також участь світські миряни /з Америки Варварів, Куковський і Дірович/. Коли миряни УЖЦеркви діждуться такого зовсім слушного і справедливого права? А діждуться!

Може буде кінець свічкам. Вони і закурюють в церквах стіни і перекидають у відправах, головню, коли деякі люди саме в часі богослуження крокують в сторону свічників, щоб запалити не одну, а часом і більше свічок. Знаний оборонець консервативів, піддержаний групою дослідників, виступив проти ухиляння свічок, як шкідливих для здоров'я. Недаром в іспанії в церквах, де багато горить свічок і всі стіни чорні, виходять вірні із богослужень, як п'яні.

Признання Люб. Калиничеви треба висловити за його оборону народу. Ганна Колесник відспівала три пісні /Рухничок, Два кольори і Виростем ти, Сину/, які слухачі прийняли з найбільшими оплесками. Музичний критик назвав ці пісні "бездискусійно беззастисливими". Калинич опрокидує погляд, що музична творчість та інші діяльні мистецтва не є тільки для мистців і їх критиків, бо "пледо", простий нарід — слухачі, на них нерозуміють.

Хмаросяг УНС переазвано на "Українську Будівлю"; це якась дуже безкольорова назва. Вже була б краша Український Хмаросяг, хоч можуть бути ще краші та щось означаючі. Сидить там в УНС багато людей на добрих платнях і ніяк не можуть видумати щось крашого. Отак само було із назвою СКВУ. Мали ці самі круги 9 літ до знайдення правильної назви і таки не знайшли її.

Про з'їзд АУА згадав і "Вісник" ООЧСУ але насвітлив його, як можна було сподіватися, чорними красками, називаючи АУА — "так звана".

Коментарі

ЦЕЙ ВІДДІЛ ВЕДЕ Д. КУЗИК

Збори Відділу УЖКА у Філадельфії замітні тим, що в керівних органах не наступила ніяка засаднича зміна – закладений естаблішмент на збір Нью Йорку та централі УЖКА. Д-р Скальчук, який висував з головування д-ра Гнатика перед кількома літами, остав і далі головою Відділу. Д-р Гнатик здоволюється постійним постом голови контрольною комісією. Вичислені в пресі імена це люди майже всі із ВФронту, з ними співпрацюють та кількох членів ОДВУ правого крила. І нікого більше. Нема чим разом згадки навіть про такого твердого укакіста, як д-р Назаровський. Вибір пройшов одностайно; другої листи кандидатів не було, як це було давніше. В дискусії нема ніякої згадки, що величезна більшість громадянства стоїть осторонь чи негативно до УЖКА і чи треба щось в тім напрямі робити, бо ж громадська централія, так УЖКА називається, повинна гуртувати всіх. Група здоволена, що їй ніхто там не докучає.

І журналісти відбули свої збори. Тут пішло аналогічно – як у Філадельфії, як в Нью Йорку. Кедрина знову переобрано, хоч він за два роки свого керівництва нічим помітним не виявив себе. Про мову, якою кожного дня ті журналісти мали б користуватися, ніякої згадки нема, хоч майже кожний пресовий орган має особливу свою мову і особливий правопис, а деякі уперто тримаються русифікаційної лінії з викидуванням букви г включно. Ці люди навіть не відчують, що знаходяться в повній мовній нехлійстві, як у

нас такий стан люблять називати. І цей брак відчуття неладу є мабуть цим журналістам вже вроджений, спадковий. А це вже є неунічиною хворобою.

"Прогавлена нагода" нарешті і "Свобода" признала невдачу естаблішменту, якого вона є речником. Різні національності дістали на спадщині студії призначені урядом гроші, тільки українці нічого не дістали. "Не цікавилися цим ні українські центральні репрезентації ні наукові установи чи й інші компетенції для цього організації,..." Не може чи не хоче признати "Свобода", що головною перешкодою цього є голова УЖКА.

Д-р Б. Футей кандидат на конгресмена. Є це незвичайно позитивне явище. Його успіх був би успіхом цілої американської України. Це тим більше, що він виказує /бодай здалека/ всі прикмети здібного чоловіка. Незалежно від того, що "Америка" і "Свобода" підносять його, як свого чоловіка, тобто естаблішменту, то всім українській громаді, треба його солідно піддержати. При помочі організації всіх національностей при республіканській партії, а Футей є реєстрованим республіканцем, можна би притягнути ці народи до піддержки. Там в Огайо він має всі дані виграти. Коли це не станеться, то це буде знак, що так наша громада, як і сам кандидат не здали іспиту.

Лінгвістство. Найбільшим нещастям нас всіх і кожного зокрема це лінгвістство. І цьому сприяє не тільки телевізія, але і мильне переконання, що тим менше хто працює, значить лінгвістує, тим має більші вигляди на довше життя. А показу-

3 діяльності Відділу АУА у Вашингтоні

Заходами Управи місцевого Відділу АУА відбувся тут 28 лист. 1973р. вже п'ятий зчерги, Дискусійний Вечір, цим разом з участю відомого громадського, пластового і політичного діяча, кол. голови ВО УНР д-ра А. Фіголя, який з питомою йому ерудицією, виголосив доповідь на тему "Проблеми української діаспори на тлі Другого Світового Конгресу Вільних Українців"/СКВУ/. Доповідь була з рамени Тимчасового Секретаріату Конгресу Української Політичної Думки, у якому д-р Фіголь є тепер генеральним секретарем.

Після доповіді, яку присутні в числі коло 30 осіб вислухали з великим зацікавленням, розвинулася дискусія. Дискутанти ставили низку запитів, на які прелегент давав вичерпні відповіді. В дискусії забирав слово також присутній на залі заступник голови Українського Робітничого Союзу п.А. Білоцерківський, який подав деякі цікаві деталі із перебігу СКВУ. П. Білоцерківський перебував тут кілька днів в організаційних справах У.Р. Союзу.

ється, як подає проф. Ю.О. Спасокукоцький /за "Нотатником"/, що важливим фактором на довголіття є праця. "Саме воно є невідмінною умовою здорового і тривалого життя. Неробство ж ослаблює і порушує життєдіяльність, знижує життєвий тонус. Наука встановила, що жаден ледар не доживав до глибокої старості". Розуміється, що при цьому треба вміти розумно відпочивати. Ану, може б так де-хто із нас застановився над собою і з нагоди великого посту зробив тверду, але дуже тверду, постанову лікуватися з лінівства.

Брак дяків. Так багато наші мирянські і духовні провідники говорять, пишуть і проповідать про обряд, про традиції, мову, календар і тп., а забули, що до цих традицій належить також спів в церкві. А то по деяких місцевостях як підручний дяк чи дяки затянуть, то аж вуха в'януть, а про хор, то вже й мови нема. Чи не повинні так владки, як священники, як церковні комітети, як і всі теперішні наші патріархальні товариства постаратися про відповідних людей з голосом, писати їх до дяківської школи, які треба створити при митрополіях і зробити церкви притягальними і традиційними. А тоді і хори повторились би і тоді церкви притягали би не тільки своїх, але і чужинців, які посвоячилися із нашими.

Ще про СКВУ. По виявленні закуліс і деяких неправильностей ІІ СКВУ заговорила і преса Вфронту про "Світла і тіні другого СКВУ" /"Гомін України" з 19 січня цр. Редакція накинута дуже гостро на М. Плавюка, який своєю кандидатурою на голову СКВУ мав створити хаос. І подає, що "Ярослав Гайвас ... підтримував проєкт УЖКА перебрати Секретаріат СКВУ до ЗСА. Підбадьорена демагогом частина публіки перемінлила Конгрес у віче, забувши всі устрозні засади". Це груба образа умандатованих делегатів українських центральних організацій з цілого українського світу. Та нічого не відіє. Пізніше автор інформує, що перейшла листа кандидатів виставлена Вфронтом, подаючи голову о. Кушніра та секретаря Ю. Шимка, члена Вф, пропуская виконавчого заступника голови М. Плавюка, якого делегати хотіли мати, і твердить, що "демагоги програли". Не звертаючи уваги на образи, таке представлення справи СКВУ для сторонників Вфр. є корисним для інституції СКВУ. І хай би на цім стало — кожна група і молодь

були б переконання, що вони виграли і тому піддержували працю СКВУ.

Однак, як подає Інформаційний Листок ТЕСА /ЗП УГВР/, лондонський "Визволення Ілях" ч. 11-12 за 1973, приніс довшу статтю Озерського /як казуть Стецька/, в якій автор накинувся дуже грубо на Плавюка і цілий конгрес, називаючи його чорною радю. Коли "Гомін України" радив інформувати молодь, то Озерський бентас ту молодь, витикаючи їй між іншим, що "цвєнькала" по-англійському. Треба об'єктивно ствердити, що підхід "Гомону України" є більше тактовним і державницьким, чим "Визвольного Іляху". — Саме в цьому часі "Вісті з України" за грудень 1973 р. накинута на СКВУ й Плавюка аж на 6-ох шпальтах. Вогонь з двох сторін!

"За деревами є ще ліс!", під таким наголовком написав довшу /влі коротко не вміє писати/ статтю, у двох числах "Свободи" М. Сосновський. Тему, подібно, піддали йому резолюції конвенції Української Католицької Молоді, про що ми вже реферували в "НГ" ч. 2/74. Пригадуємо, що та молодь 3-го і 4-го покоління, яка не знає української мови, показалася ширю і безкорисно українськом. А наші гурапатріоти відписали їй давно вже від українства і не мали із нею ні якого зв'язку. Подаючи понині вислід міркувань Сосновського, звертаємо увагу на його твердження кризи, яку переживаємо, як і на те, що естаблішмент клеймує таку саму нашу критику шкідливою:

Не зважаючи на окремі успіхи, наше громадське життя переживає глибоку кризу. На щастя, ще сьогодні вихід з цієї кризи можливий, але передумовою цього є суцільна перевірка наших дотеперішніх позицій і, як це відзначив цитований вже проф. В. Воцюркіа, „зокрема готовість ревізувати минулі погляди, шукати йстини, не боячися новаторсь-

ва й експерименту". Треба, щоб заіскували умови, при яких заговорила б наша „молочна більшість" нашої діаспори. Коли ж йдеться про всіх тих, які сьогодні надають тоді українському організованому життю в діаспорі, то найближчий час, щоб вони „за деревами побачили ліс" і в свою чергу, як це цитують наведені висловки.

"Клич Нації", що його видає Осередок Ідеологічних Студій ім. С. Бандери, опозиція до бандерівців під проводом Я. Стецька, як ми предсказали, сильно накинувся на д-ра М. Прокопа за його погляд на ідеологію Донцова. Та довга репліка простягнулась аж на 10-ох сторонах великого формату і має наголовок "Реалістичні гадючки шиплять..." Але не очікували ми лайливої репліки на нашу загалку про видані свого часу у Львові

Українська Студентська Громада у Сан Дієго (Каліфор.)

Приємно побачити цю знімку в "Українських Вістях". Десь там дуже-дуже далеко є така численна студентська громада. Але це майже самі дівчата. А де наші хлопці /ліноху/?

похвальні брошури про Гітлера, Муссоліні та інших. Замість дати якесь розумне вияснення "НК" накинувся також лайкою аж на трьох сторонах ... "Тут і маємо можливість демаскувати гіпокритів: З одної сторони посиляють інших до "політичної школи", а з другої - у відношенні до себе самих жодної доповнюючої едукатії не задумують,..." При цій okazji накинувся "НК" і на нашого колегу Р. Борковського за те, що колись він і наклеп писав, як тепер пише в "НГолосі". Чи не вільно поправляти свої погляди на підставі дальших студій і життєвої практики?

О. Жданович в статті "Єдність доктрини і думки" в "Свободі" пише, що "УП ВЗУН висунув думку про необхідність Конгресу української політичної думки. Доки ми взяли за здійснення цієї ідеї, хтось інший поставив наголос на прикметі 'вільної', 'вийшов з ініціативою' і... замкнувся знову в гетті кількох менших груп. І це корисно, без сумніву. Але велика дебата так і не відбулася і ледви чи відбудеться."

Як нам відомо, така велика дебата підготовляється і має відбутися. Сюди вже запрошували ОУН та інших і далі будуть просити. З висловів О. Ждановича, керівника ОУН, видно, що він ставиться позитивно до цієї ініціативи, що є добрим знаком.

Окружна Конференція Організації УВФ відбулася у Філадельфії. Участь брали

Голос Читачів

П. С., Трентон: "... Критичні заваги "НГ" відносно політичності сьогодення української еміграції в Америці певно припадають до влодоби тверезо думаної частини нашого суспільства. Але критика сама не вистарчає. Потрібний і конструктивізм: піддавати проєкти - як можна лихові зарадити. Проєкти, які вони не були б, отвиряють конструктивну дискусію і в цьому надія на уздоровлення нездорових відносин..."

Л. Ш., Нью Йорк: "... Я дозволю собі Вас запитати: Чи Ви маєте на примітілюдей, які могли б заступити Добрянського, Лисогора, Базарка і інших? Друга справа - це лавки в церкві в Гантері. То дуже гарно, що Ви співчуваєте тим людям, які в часі св. Літургії туляться до стіни, але подивіться на них після відправи - вони цілими годинами стоять під церквою і розмовляють і без лавок. Отже, я підтримую в цій випадку д-ра Макаревича і хай далше не буде лавок." **Від ред.:** Лишаючи справу лавок Макаревичеві, приходім до наступників вище згаданих панів. Банк, фабрика, уряд чи інша подібна інституція підучують собі з молодших. Вони там набирають справжні і пізніше здібніші вбиваються на саму гору. А наші інституції не роблять того, ... щоб не було конкурентів для босів і щоб вони уходили за не заступними. Отут є біда. Але у випадку Добрянського і Лисогора, які роблять більше шкоди чим добра, то краще навіть, коли ті місця були б порожні.

Інг. Е. П., Торонто: "... Деякі дописувачі до Вас хуртаються, що Ваша газета є дуже невеликих розмірів. Певно, що ми всі хотіли б, щоб і "Наш Голос" і багато інших наших часописів виглядали солідніше. Але чому ті самі дописувачі не

там репрезентанти централь ВФ, як проф. Вовчук і Гановський. Коли приходять ба йдучість і занепадає активність громадського життя, як стверджено на тій конференції, то такі наради є konieczними, бо вони дещо розбуджують людей зі сну. Але під умовою, що тут не було б заохочувань до опановування громадських організацій, що доводить до їх упадку. По бажаним було б, щоб і інші громад. організації, як ОДВУ, ОДУМ, пласт, а не тільки асекраційні товариства, продружували в той спосіб членів.

I ЦЕ І ТЕ

25-річчя Українознавства і Слависти ки в Манітобському Університеті відзначено в дні 6-10 лютого цр. Цей Департамент заложив проф. Я. Рудницький за президентури Джідсона. Тоді мав він тільки одного професора і дві десятки студентів. Нині має він 5 професорів і 180 студентів, в тому коло десятки магістрів.

Святочні желання. При кінці січня прийшов "Наш Світ", орган наших "Самопомочей", і жєлає різдвяних свят, які вже давно минули. І цей орган має 3-ох редакторів і 3-ох адміністраторів. Чи не краще пішла б праця, коли б був лише один замість 6-ох. Але під цим оглядом побила їх "Свобода" за підписом Лисогора і Драгана; їх святочні побажання прийшли щойно в лютім.

"Політика і наука" - під таким наголовком була стаття у "Свободі" ред. Кедрина про рідню Ігора Кістяківського, дорадника президента Айзенгавера, і під тим самим наголовком було спростування Петра Ямника в "Батьківщині", яке опрокидувало інформації Кедрина про Кістяківських. Це спростування фактів було вислане до "Свободи", яка відмовилась

переймаються тим, що 'найповажніша українська газета на цьому континенті' видана 'мільйоновою установою', яка будє хмаросят ..., виглядає так мізерно що сором брати її до рук? Якщо порівняти фінансові можливості саме тієї мільйонної установи з можливостями видавництва "Нашого Голосу", то "Наш Голос" видається дуже поважно."

Було досить усних і телефонічних зауваг і запитів. Найчастіші - це такі: Критикуєте часто /зовсім слушно/ бандерівців, УНРаду Лівіцького і їм подібних, а не бачите мельниківів, з яких Гайвас підпомагав противній стороні в СКВУ і пізніше так він, як Кабайда, та може інші підносять нову двійку Стецько-Лівіцький, яка нічого доброго не принесе? Також не бачите, що мельниківські діячі є співвідповідальні за те все, що діється в УККА і в УНСюзі зі втратами в хмаросязі включно! Від ред.: На це все не легко нам відповісти. Знаємо тільки, що Гайвас є на відпустці від орган.-партійної роботи в ОУНм і що "Новий Шлях" писав, що їх пресові виступи є їх приватними думками.

помістити його. І Ямник питає - пощобуло складати етику Українського Журналіста.

"Самостійна Україна", орган ОДВУ за листопад-грудень, вийшла в чепурній формі. Є там цікаві статті Квітківського, Гут-Кульчицького, Книша, Антонича, Бажанського, Різника, Ст. Куропаса і 2-х під ініціалами. Але поза статтею Квітківського про СКВУ нема там майже нічого на актуальні теми. А їх є так багато.

"Політичне Багнище". Під таким наголовком прийшов протест від проф. Панааса Феденка, б. члена Центральної Ради, проти злої роботи чи не-роботи президента Лівіцького. Те все написано такими "твердими" словами, що ми їх тут не можемо наводити.

Дешеві похорони. Місячник "Ми і Світ" подає, що пересічний похорон в Торонті коштує біля \$ 1,300.-. На цю високу ціну складається - дорога трумна, бальзамування і косметичне прикрашування тіла. При цьому тіло зазнає більше обезцешування як шани. Тому створилось в Канаді товариство для охорони перед журуванням над людським горем і воно своїм членам, як і не-членам, оферує два роди похоронів - за \$ 200.- і \$ 365.-. Таке товариство придалось би і в Америці.

Пленарне засідання експозитури УНРади в Америці заповіджене на 9. бер. цр. у Філадельфії. Опозиційні фракції ОУНм і Селянська Партія мабуть не візьмуть участі. При Лівіцьким тільки УНСО.

Населення українців Канади зростає. Урядова статистика вказала, що число українців в Канаді від 1961. до 1971. побільшилося на 107,323. У нас, в Америці, мабуть на таку суму зменшилося. А нам кажуть підтримувати УККА і давати йому гроші.

І друга Ляриса в Трентоні піднесла свій авторитет. Недавно Ляриса Залеська-Онишкевич зробила докторат на Пенсильванійському Університеті, а тепер проголошено, що Ляриса Крупа дістала багато різних відзначень іу висліді 23. II її концерт в Уніон спонзорує Сандейшен фор Перформінг Арте оф Нью Джерсі.

"Українські Вісті", центральний орган УРДП, мали б перенестися до Америки, як дехто пропонує. Ми б його радо привитали. Тут сторонників і членів УРДП є більше чим у всіх інших краях. В Німеччині тепер ціни високі і тому і передплата "УВістей" в Америці буде ви

Від Адміністрації

Більша віддаль редакції від адміністрації показала непрактичною. Тому відтепер редакція і адміністрація буде в Трентоні; це так краще для порядкових і архівних цілей. Розуміється, що наші редакційні помічники і співпрацівники можуть і надалі тримати зв'язок із поодинокими членами редакційної колегії.

Редакційний матеріал, що має появитися в якійсь місяць мусить бути в Трентоні до 10. попереднього місяця. Ми скорше друкуємо, щоб на кілька днів надати місячник на пошту перед першим, коли пошта надто перетяжена рахунками та чеками відкладає пересилку 2-ї клясини яких два тижні.

Висилку "Нашого Голосу" здержуємо у сім тим, що не прислали бодай одного дияра на знак, що хочуть далі читати "НГолос", припускаючи, що їм це чи інше у нас не подобається. А напихатися зі своїм не хочемо.

Просимо і далі відновлювати передплати, долучувати щось на пресовий даток і подавати нам адреси Ваших знайомих, щоб вислати їм оказове число, задержуючи в тайні особи, що подають адреси.

носити \$ 31 річно. Знижка /\$ 22.50/ буде тільки для тих, що вплатають цю квоту до 1. березня цр.

А. Гудовський, пишучи про з'їзд АУА в "УВістях" так кінчить свій репортаж:.. "Підсумовуємо цей нарис ствердженням факту, що другий з'їзд АУА був успішним і діловим. Ми повинні всебічно підтримати АУА, як провідний чинник у русі за оздоровлення і демократизацію нашого національного співжиття." Дякуємо за рекомендацію так шановному автору як і Редакції "Українських Вістей".

Зворушлива чемність. Д-р Я. Мігайчук прислав нам в серпні мин. р. \$ 10.- на передплату і \$ 7.- на прес. фонд. Але через помилку позначено йому пригадку про відновлення передплати. Замість обурення, як це часом буває, він прислав чек на \$ 10.- і в дописці пригадує недавню посилку вище згаданих \$ 10.- і просить "вибачення за небажальство." Якби деякі наші критики мали бодай половину цієї чемності й виrozumіння, то нам легше було б жити на цім світі.

ДОБРИЙ ВІТЕР

Поміч пророцтвам Ісаї

Вчить релігія і кажуть люди, що пан Біг помагає тому, хто сам собі помагає. Тому хочу піддати кілька сугестій, як повинні помагати собі всі ті, що дістали добре пророцтво і обіцяну Божу поміч.

Зачинаймо з кінця: Старенький дяк з Бавнд Бруку буде мати багато труднощів зі своїми старими товаришами-грішниками - Ріпецьким, Довгалем і Лучишином - старим тяжко каятися, а ще тяжче наводитися. Колись вони були великими принципіалістами, але з віком та принципіальність стерлася. Та в Бога все можливо.

Костюкові зі споминами про академічну гімназію у Львові пішло б далеко легше, коли б не уповів на таких асів пера як Драган, Кедрин чи о. Харина. Із друго- і третьо-рядними писателями поступити вперед, коли таки й сам візьметься пильніше за перо.

З критиками АУА також тяжка справа, бо тут багато грає зла воля. Але ті зі меншою злою волею попростудіюванні статті "Праця АУА" /"Наш Голос" ч. 2/974/ таки вже поправляються, ... а може й приступлять до помочі.

Тяжка, коли вже не беззиглядна, справа направлювання сумівців і сумівок, а би говорили по-українському і закличували українські подружжя. Тут треба радикальних змін: Пласт мав би відступити Ярослава Рака, що своїм наставленням більше підходить до сумівського мислення і життєвої реакції, для СУМ-у де він мав би перебрати вакаційну команду і завести пластову дисципліну. Перший наказ був би розмовляти між собою тільки по-українському із загрозою кари одного кводра за кожне англійське слово.

В Елленвіл устроїв би він дво-тижневий фестиваль, на який запросив би він всіх пластунів і одумівців цілого американського сходу, бо в середині Америки в околиці Чикаго і в Каліфорнії будуть аналогічні фестивалі. Отже до Елленвіл приїхало б кільканадцять тисяч молодого люду. Спати ...? - під шатрами. Матримоніальний нагляд мали б люди з "Мети" - пані Володимира Пенко і Олександр /не Ярослав/ Татомир.

По двох тижнях те все молоде братство має переїхати також на два тижні до одумівської оселі Київ під команду Кальмана. Там жерельна вода чудово ді-

лає на матримоніальні почування. Для мешкань можна буде окупувати сусідні хидівські порожні доми.

По цих двох тижнях наступає дальша мандрівка - до пластового государства в Іст Четгем під команду Дорожинського. Там по тижневі чищення лісів, змагань, культурних розривок і вечерниць гуцульського й полтавського стилю вся парада була б закінчена трьома ватрами. При одній ватрі були б оті найменші - жовто-дзюби, при другій червоно-дзюби, довкола яких божок любови, Амор, ще тільки крутиться, а при третій вже закоханий паре.

Дивізіяники не потребують багато по мочі, бо вони все в добрім настрої в селі. Ще, подібно, найменше веселими є Малецький і Ліщинський, але їх зможе скоро розвеселити Крохмалюк якимись веселими писаннями, або Дацьківський якоюсь козацькою імпрезою.

Заблудшим і зламаним партійникам може допомогти лише Боже провидіння /не те із Філядельфії/ і Боже милосердя, коли про таку поміч будуть просити.

Студентським редакторам треба перейти журналістично-політичний курс, який мав би zorganizувати голова сеніорату ТУСМ-у, ред. Сосновський, якщо до того часу не зломить його у "Свободі" естаблішмент, як зломив Кедрина, чи як большевики Дзюбу. На викладовців можна буде попросити адвоката Саварина, отого зі СКВУ, і проф. Вовчука, якщо дістане на це апробату Кальнишевського. Сосновський такої апробати вже не потребує, бо його Кальнишевський таки давно вигнав зі свого раю.

Гірша справа з редакторами "Місії України" і "Клича Нації", бо це вже старші, уважають себе непомильними і ніякого перевизколу не приймуть. Але в людей не можливо, а в Бога все можливо. Маймо надію, що й вони зроблять поважний крок вперед і будуть успішно помати освободжуватися з тиску естаблішменту.

І дай Боже, щоб чимскорше сповнилися ці пророцтва Ісаї для нашого порятунку - Амінь!

"Українське Православне Слово", подає, що секретар Івано-Франківського обкому КП України, О. Чернов, визнав до сі промовчуване існування підпільної української католицької церкви. В ній є групи "покутників", тобто таємно діючих бойово наставлених віруючих.

Повідомляємо про невідшукувану втрату. Громадський і політичний діяч та наш приятель

Кость Панківський

відійшов з цього світу. Велика громада і багато організацій відпровожували його на спокій.

Вічна йому пам'ять!

Наші Жертводавці

на пресовий фонд "Нашого Голосу"; їхніх жертводавців означаємо буквами Н. Н. Вплати можна переводити також готівками в листах. По можності просимо пам'ятати про пресовий фонд. /Передплат не проголошуємо/

По \$ 1.-:

Інж. Р. Левицький
Атаназ Слюсарчук
Роман Микита
В. Гірняк
Микола Чижка
Яр. Кристалович
К. Ліщинський
Павло Сиротюк
Іван Кантор
Іван Стефуришин
Віктор Приходько
Микола Яремко
Інж. А. Клісяк
Меланія Шепарович
Василь Уванців

По \$ 2.-:

о. Б. Желехівський
Василь Надрага
Т. Лотоцький
Д-р О. Утриско
Інж. Е. Пастернак
Петро Сенько

По \$ 3.-:

К. Микитчук
Проф. П. Біланюк
/10-ий раз/

По \$ 1.75:

о. Е. Новицький

По \$ 4.-:

Д-р Вол. Когутяк
Роман Дражньовський
Роман Крохмалюк

По \$ 5.-:

ген. П. Шандрук
Д-р. В. Михайлів
Інж. М. Хроновят
Д-р. Р. Барановський

По \$ 6.-:

Д-р Іван Подюк
Григ. Лаврівський

По \$ 10.-:

Др. М. Мичковський
Ірина Шох

По \$ 16.-:

Др. Б. Запутович

Щире Спасибі Всім!
Просимо про дальші надійні адреси знайомих і приятелів.

ОГОЛОШЕННЯ

"Наш Голос" - річник 1973, опрацьований у тверді окладинки із золотими буквами - \$ 5.75. Замовляти в Адміністрації нашого видавництва.